

УДК 330:332.2

О. Р. Жидяк

доктор економічних наук, доцент,
провідний науковий співробітник,
ННЦ "Інститут аграрної економіки", м. Київ

С. В. Васильчак

доктор економічних наук, професор,
Львівський державний університет внутрішніх справ, м. Львів

Ю. О. Гринів

кандидат економічних наук, м. Львів

РОЛЬ РЕГІОНАЛЬНИХ ІННОВАЦІЙНИХ ЦЕНТРІВ ІЗ ТЕХНОЛОГІЧНОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ ВИРОБНИЦТВА В АГРАРНІЙ СФЕРІ

У статті досліджені найпоширеніші інноваційні структури та переваги використання таких можливостей для суб'єктів підприємництва в аграрній сфері. Визначено основні методи за рахунок яких забезпечується управління інноваційною діяльністю суб'єктів підприємництва на регіональному рівні. Визначено, що завданнями таких інноваційних центрів є управління процесом інноваційної діяльності технологічного обслуговування у аграрній сфері регіону.

Ключові слова: регіональні інноваційні центри, технопарки, аграрна сфера, суб'єкти підприємницької діяльності.

Zhydyak O., Vasylchak S., Hryniv Yu. A REGIONAL INNOVATION CENTER FOR TECHNOLOGICAL MAINTENANCE OF PRODUCTION IN AGRICULTURE

The article deals with the most common innovative structures and advantages of using such opportunities for entrepreneurship in the agrarian sector. The basic methods at the expense of which the management of the non-governmental activity of entrepreneurship subjects at the regional level is provided. It is determined that the tasks of such innovative centers are to manage the process of technological innovation in the agrarian sector of the region.

Key words: regional innovation centers, technoparks, agrarian sphere, subjects of entrepreneurial activity.

Управління поступом інноваційної діяльності суб'єктів підприємництва в регіоні передбачає формування його наукового, інноваційного та технічного потенціалу. Окрім людського фактора, ефективного нормативно-правового регулювання, важливим є розвиток інституціонального середовища регіону, що в результаті забезпечить формування сприятливого середовища для введення інновацій та стимулювання представників підприємництва до нововведень.

Метою статті є визначення ролі регіональних інноваційних центрів із технологічного обслуговування виробництва в аграрній сфері.

Формування мережі інноваційних структур, що характеризуються відповідними логістичними характеристиками та концентрацією відповідних інноваційних ресурсів, дозволить забезпечити поступ сфери інноваційної діяльності малого підприємництва, розвиток економіки регіону завдяки їх включення до інноваційної інфраструктури регіону, та забезпечить підвищення рівня управління поступом суб'єктів господарювання на регіональному рівні. Завдяки таким структурам можна забезпечити вирішення великої кількості проблем, які постають перед суб'єктами малого підприємництва у їх інноваційній діяльності (рис. 1.).

В Україні найпоширенішими інноваційними структурами є технологічні парки та регіональні інноваційні центри із технологічного обслуговування виробництва в аграрній сфері, однак, на сьогодні

більшість нововведень, які формуються за їх участі та з використанням їх переваг не змінюють технологічної характеристики сфери підприємництва. Найбільш розвиненими містами в даному випадку є Київ та Харків. При цьому, варто звернути увагу на результативність їх діяльності та перспективність в сфері поступу інноваційної діяльності, адже вони сприяють:

- забезпеченню попиту на вітчизняному ринку;
- впровадження інноваційних технологій у аграрну сферу;
- активізації імпорту продукції;
- формуванню нових робочих місць;
- реалізації та консолідації інтелектуального та технологічного потенціалу.

Окрім технопарків та регіональних інноваційних центрів із технологічного обслуговування виробництва поширеними також є логістичні центри, які особливо потрібними та дієвими є у кризових регіонах та поблизу великих промислових та розвинених центрів, а також інтеграційні об'єднання в межах регіону – об'єднання підприємницьких структур, науково-дослідних та освітніх центрів, а також державних органів управління, що забезпечать координацію та консолідацію можливостей, зусиль та ресурсів для ефективного поступу ринкового механізму в сфері інновацій. При цьому, до складу кластеру можуть входити і інші структури інноваційного типу (бізнес-інкубатори).

ТЕРИТОРІАЛЬНИЙ РОЗВИТОК ТА РЕГІОНАЛЬНА ЕКОНОМІКА

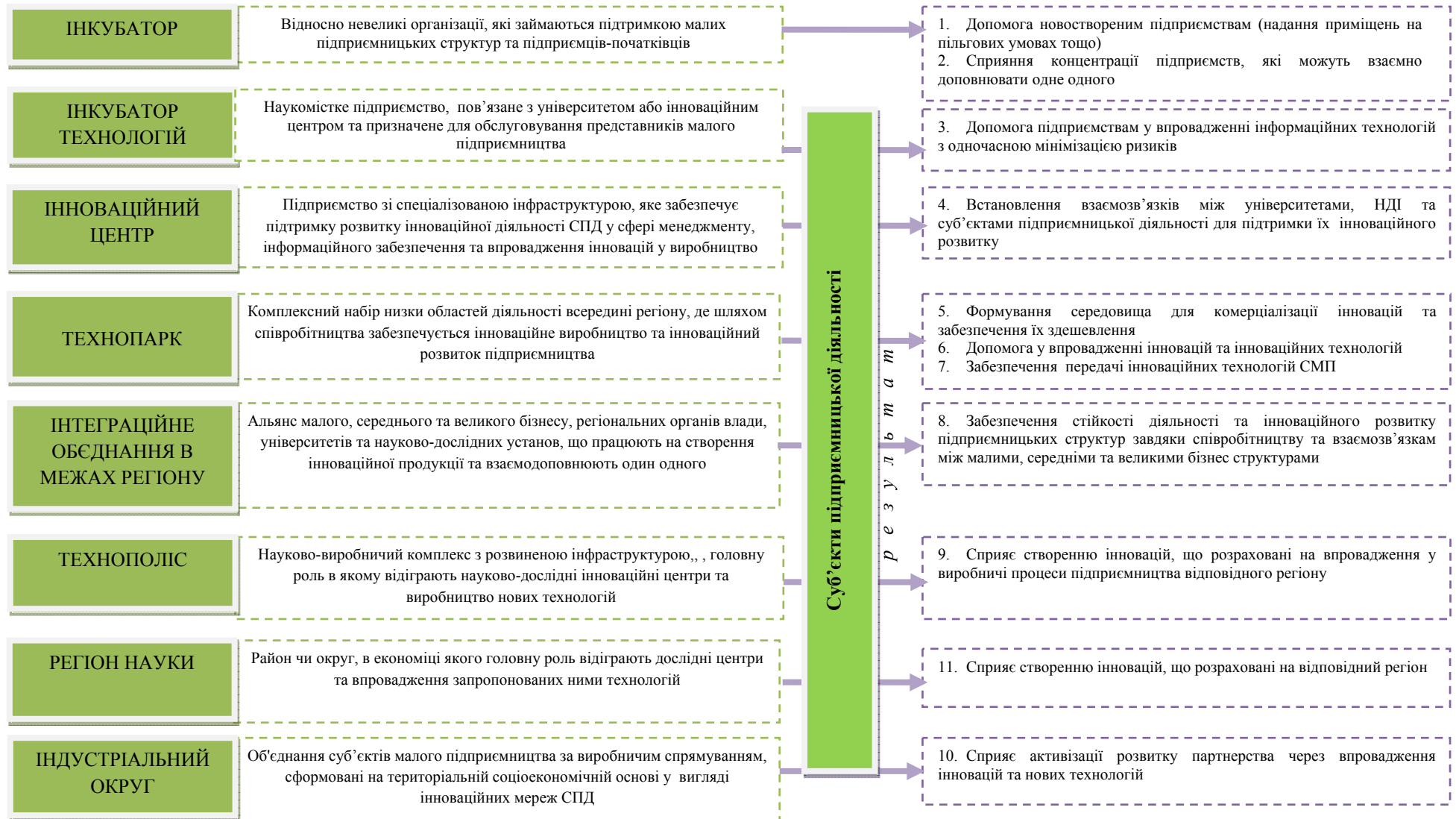

Рис. 1. Найпоширеніші інноваційні структури та переваги використання таких можливостей для суб'єктів підприємництва в аграрній сфері

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОГО ПЕРІОДУ УКРАЇНИ

В цілому, управління інноваційною діяльністю суб'єктів підприємництва на регіональному рівні повинно забезпечуватися за рахунок використання різних методів:

- інформаційна підтримка та надання консалтингових послуг новоутвореним підприємницьким структурам;
- інформаційно-методичне забезпечення СПД та їх підтримка в контексті розвитку регіону;
- формування інноваційних структур для поступу інноваційної діяльності суб'єктів-представників малого підприємництва;
- забезпечення функціонування дієвої системи кредитування суб'єктів малого підприємництва (за рахунок бюджету та банківських установ).

Особливу нішу у формуванні технологічних процесів сьогодні займають регіональні інноваційні центри із технологічного обслуговування виробництва аграрних підприємств, діяльність яких зосереджується на впровадженні інновацій у виробництво, що сприяє покращенню якості продукції та зниженню її собівартості за рахунок використання новітніх еколого-економічних технологій.

Основними завдання таких інноваційних центрів є управління процесом інноваційної діяльності технологічного обслуговування у аграрній сфері регіону, яке передбачає проходження конкретних етапів:

- визначення та формування стратегічних цілей інноваційного поступу підприємництва в регіоні;
- аналіз інноваційного поступу суб'єктів господарства і прогнозування результатів змін, що передбачає дослідження інноваційного потенціалу та обмежень в можливостях потенційних нововведень;
- на основі результатів попереднього аналізу формування стратегічних орієнтирів поступу підприємництва регіону;
- процес формування та просування інноваційної продукції, що передбачає проходження конкретних кроків:
  - етап фундаментального дослідження, яке при певних умовах слід проводити на базі наукових організацій;
  - етап прикладного дослідження, на якому проводиться формування результатів наукового дослідження під вимоги інноваційного поступу підприємства;
  - відповідно до результатів обох видів досліджень здійснюється розробка інноваційного продукту (послуги чи технології надання послуги), формується стратегія впровадження інновацій;
  - етап пошуку та залучення інвестиційних ресурсів для реалізації стратегії, пошуку способу розширення матеріальної бази та відповідних кадрових ресурсів;
  - бюджетну підтримку на рівні регіону в умовах децентралізації влади;

- етап маркетингу продукту – етап розробки індивідуальної моделі маркетингу продукту;
- етап впровадження інновацій – інноваційний продукт безпосередньо стає частиною виробничого процесу, тобто відбувається дифузія інновації;
- етап оцінки результатів впровадження інноваційного продукту у процес роботи суб'єктів господарювання через визначення певних технічних та економічних критеріїв (підвищення рівня якості кінцевого продукту чи послуги, оптимізація технологічних процесів на малому підприємстві, зростання попиту на кінцевий продукт виробництва тощо).

Регіоналізація дозволяє управляти інноваційним поступом суб'єктів-представників підприємництва, спираючись на особливості територіального поділу праці та розвитку продуктивних сил, а також на нерівномірності у науковому потенціалі територій. Відповідно до даних особливостей саме на рівні регіонів правильним є формування стратегії інноваційного поступу на довготермінову перспективу та наукових, освітніх, технологічних програм розвитку, які будуть підтримуватися та стимулюватися на регіональному рівні. Відповідно, для реалізації запланованих заходів необхідним є використання економічних методів підтримки поступу інноваційної діяльності суб'єктів малого підприємництва, а саме: пряме фінансове забезпечення, фінансування розвитку інфраструктури, пільгове кредитування проектів інноваційного спрямування та інші вже згадувані методи. Ефективним є також формування та підтримка зв'язків суб'єктів малого підприємництва і комерційних банків через створення пайових інвестфондів, утвердження системи страхування ризиків, які виникають при інноваційній діяльності суб'єктів підприємництва і створення інноваційних асоціацій для спільної інноваційної діяльності.

Список використаних джерел

1. Варналій З. Проблеми підтримки інноваційної діяльності суб'єктів малого підприємництва / З. Варналій // <http://www.niss.gov.ua/Monitor/Monitor43/in-dex.htm>.
2. Кондрашов О. М. Основні напрями та пріоритети інноваційної діяльності в промисловості України / О. М. Кондрашов. - К. : Науковий світ, 2002. - 29 с.

References

1. Varnaliy Z. Problemy pidtrymky innovatsiyanoi diyal'nosti sub'yektiv maloho pidpryyemnytstva [Problems of Supporting Innovative Activity of Small Business Entities]. Retrired from <http://www.niss.gov.ua/Monitor/Monitor43/in-dex.htm>.
2. Kondrashov O. M. (2002). Osnovni napryamy ta priorytety innovatsiyanoi diyal'nosti v promyslovosti Ukrainy [The main directions and priorities of innovation activity in the industry of Ukraine]. K.: Naukovyy svit, 29 p.